

GELDROP-MIERLO

Betoog

De Raad van Geldrop-Mierlo heeft in het verleden jarenlang donkere tijden gehad. Een tijd waarin de wil van één grote partij met een dominante fractievoorzitter de toon bepaalde. Ze hadden alle macht omdat ze de grootste waren en weinig tegenspraak kregen. Hun fractievoorzitter werkte vanuit de achtergrond. Hij zat in alle commissies van belang en bepaalde zo de toon en had flinke invloed op de besluitvorming. Besluiten waren vooraf genomen in de achterkamertjes, de partij liep het gemeentehuis plat om ambtenaren te sturen. De oppositie werd niet gehoord; er werd gesproken over een uitgestoken hand, maar in de praktijk was dat een dikke middelvinger. En ook de stem van de inwoners telde alleen tijdens verkiezingen. Ik kan me nog herinneren hoe de handtekeningen van bijna 10.000 mensen door een korte verklaring van de toenmalige coalitie de vuilnisbak in vloegen. Ook al had deze partij de D van Democratie in hun naam... die D stond in de praktijk voor Dictatuur.

Toen gebeurde er wat, in januari 2016. De deur van de achterkamertjes ging open. De toenmalige coalitiepartijen CDA en SP hadden er genoeg van. Ze stelden vast dat vertrouwelijke informatie was misbruikt, dat de sfeer compleet scheef zat, dominante machtspolitiek verstoorde verhoudingen en ze spraken uit dat er sprake was van tijdrekken en schoffering. De DGG werd uit de coalitie gezet. De DPM had eerder al opgeroepen tot het 'Andere Werken', voor meer openheid in de politiek. GroenLinks ging zelfs verder en wilde het idee van een coalitie af. Er kwam verandering; openheid. En de ommezwaai was een totale verfrissing. Er werd naar elkaar geluisterd en er was discussie en debat. Er werd een grote stap gezet waarmee het politiek proces en het gemeentelijk bestuur opener en sterker werd. Het was voor iedereen wennen, niet alleen de DGG, maar het bruisde, er kwam ongelofelijk veel energie vrij.

Tot begin 2019. De val van burgemeester Link, die door een kleine commissie van onder andere de fractievoorzitter van DGG en D66 onder de loep werd gelegd voor zijn vriendschappelijke band met een ambtenaar. Het vertrek van de burgemeester heeft de deuren.. nee poorten... nee sluizen open gezet voor de achterkamertjespolitiek. Dat is wat we nu zien; sinds dit jaar wordt de openheid in rap tempo de nek om gedraaid. De D van dictatuur is terug. Weer vanuit de achtergrond, maar de tekenen aan de wand zijn duidelijk. Machtspolitiek. Hoe dan? Niet alle partijen zien dat zo, maar als je er dicht bij zit, is dat ook moeilijk.

Het eerste duidelijke teken was de discussie over burgerparticipatie. Vanuit de raad georganiseerd door PvdA en D66. Er werden experts uitgenodigd en die wilden graag vooraf wat dingen weten van elke fractie. Voor het eerst sinds jaren kwam de coalitie met een gezamenlijk antwoorden, zonder inhoud. Duidelijke afstemming om in de raad niks te gaan zeggen.... Bij mij gingen er al alarmbellen af, maar uiteindelijk in de vergadering ontstond er wel degelijk een discussie. DPM, GroenLinks en CDA deden constructief mee en CDA wil een volgende stap zetten gaven ze daarna bij ons als PvdA aan. We willen allemaal de inwoners betrekken. De houding van de fractievoorzitter van DGG sprak trouwens boekdelen. Hij straalde uit dat hij niet wilde praten en zweeg.

Langzaam maar zeker ging de raad ook minder bruisen. Voorzitters bepalen de agenda en aansturing. Die leek stukje bij beetje strakker te worden. Ik weet niet wat er gebeurt in het overleg tussen de voorzitters, waar bijvoorbeeld de fractievoorzitter van DGG en D66 ook in zitten. Het is moeilijk om de vinger te leggen op wat er is veranderd (behalve het vertrek van de burgemeester), maar ook de fractievoorzitter van GroenLinks voelde aan dat er wat veranderde. We hebben het hier een paar keer over gehad.

Toen kwam het zwembad. Het voorstel van de wethouder werd kritisch ontvangen door de raad. De woordvoerder van DGG sprak in de openbare commissievergadering met mij af dat we het zouden aanpassen met een amendement. We zaten op één lijn. Ik stelde een concept op en deelde het met hem. Er kwam maar niks.. na wat aandringen kwam de aap uit de mouw. Ik kreeg het volgende bericht; "de inhoudelijke invulling hebben we intern besproken en Frans Stravers is daarmee aan de slag gegaan. In het kader van geheimhouding moet ik je doorverwijzen naar onze fractievoorzitter". De achterkamertjes. En daar kwam inderdaad een amendement uit; eentje dat compleet anders was en wat ons compleet weer afhankelijk maakt van Laco. Ongelofelijk. Sowieso heeft de fractievoorzitter speciale interesse in Laco en het zwembad, want ook hier heeft hij in het verleden een commissie voor in het leven geroepen. Daarin zat hij onder andere met de fractievoorzitter van D66.

DURVEN EN DOEN
PVDA GELDROP-MIERLO

Daarna volgde de oprichting van de werkgroep sociaal domein. Op zondagmiddag kregen we de mededeling van een werkgroep sociaal domein werd opgericht. Totale verrassing. Uit de achterkamertjes en compleet dichtgetimmerd. De namen waren al bekend; 2 van de 3 (de fractievoorzitter van DGG en D66) waren niet eens lid van de raadsgroep die over het onderwerp gaat. Duidelijk een manier om weer een commissie op te richten om op de achtergrond aan de touwtjes te trekken bij een enorm belangrijk onderwerp. Uiteindelijk is de start alles behalve voortvarend gegaan en worden er zaken besproken, zonder dat de raad daar notulen van ontvangt. Een bijzonder sublieme manier van een vorm van machtspolitiek. De achterkamertjes zijn terug. En meer dan ooit hiervoor, zo hoorde ik ook vanuit het gemeentehuis.

Uiteindelijk volgde vijf weken terug de kers op de taart; de behandeling van het Hofdael dossier. Ongelofelijk wat daar gebeurde. Ik hoef daar nu niet diep op in te gaan, want dat doen anderen ook al. Het is ook duidelijk dat de aanvliegroute een smet werpt op het vertrouwen in de politiek. De column van Corry de Leeuw beschrijft dat heel mooi; de raad is nog een show en zit er voor de Bühne. Geen wonder dat mensen gaan denken dat alles van te voren al bekend en uitgekookt is. Dat is namelijk ook zo in dit geval. Zo werk ik niet en dat willen verreweg de meesten hier niet. Wat ik wel wil onderstrepen is dat er toen is beloofd dat er snel, binnen maximaal 5 weken een besluit zou worden genomen door de coalitie. We zijn vandaag precies 5 weken verder en krijgen nu te horen dat er eind deze maand een bijeenkomst wordt georganiseerd door de wethouder. Weer een voorbeeld van tijd rekken, besluiteloosheid.

Dat brengt mij terug bij de motie van wantrouwen van CDA en SP uit 2016. Alles wat daar in staat zien we terugkomen; doorschuiven van beslissingen, negeren van de oppositie. Achterkamertjes en machtspolitiek. Beetje bij beetje gaat de openheid de raad naar de knoppen. Elke maand zien we een teken aan de wand. Het gebeurt subtiel en er wordt op de achtergrond aan de touwtjes getrokken. De bewaking hierop is weg sinds de burgemeester weg is, de ruimte is er. Anderen halen de kastanjes uit het vuur in de raad.

Willen we het zover laten komen dat we weer terug bij af zijn? De situatie van voor 2016? Ik denk het niet. En ben daar ook hoopvol in. Waarom? Ik ben blij met de brief van de coalitie en het feit dat we er over willen praten, openbaar. Als reactie op de brief wil ik benadrukken dat we dit niet doen om politiek gewin, omdat we onze zin niet krijgen. De coalitie weet best dat we als PvdA als enige oppositiepartij het coalitieakkoord hebben gesteund, omdat we ons in heel veel punten kunnen vinden en graag mee willen werken aan goede oplossingen. Het gaat om iets anders; het beste halen uit wat deze raad en zo onze inwoners dienen. Luisteren, denken en besluiten. Dat kan niet door achter 1 persoon aan te hobbelen.

De brief van de coalitie laat zien dat het nog niet te laat is om het tij te keren. Dat moeten we samen doen, alle leden van deze raad, ongeacht de partij maar ook het college en de gemeentelijke organisatie. Ook de nieuw te kiezen burgemeester krijgt daar een belangrijke rol. Want machtspolitiek ontstaat als iemand van ons zijn of haar stempel zo hard kan zetten en zoveel kan sturen omdat wij die persoon allemaal die ruimte geven. We dienen ook op te passen met commissies en de samenstelling daarvan. Zijn commissies niet vaak eigenlijk een manier om het werk van de wethouder te beïnvloeden? Democratie betekent dat de politieke processen in de openheid gebeuren, hier in de Raad, onze politieke arena. Waar elke partij de discussie voert vanuit de eigen invalshoek.

Dat is iets waar we ons sterk bewust van dienen te zijn en we moeten tegen machtspolitiek in gaan. Alleen op die manier zorgen we ervoor dat de werkwijze van de raad gezond blijft, dat het college en ambtenaren op een goede manier kunnen werken, dat we sterk zijn in besluitvorming en dat de inwoners zich herkennen in de politiek en er vertrouwen in krijgen.

Ik hoop dat dit debat een eerste stap is om het tij ook echt te keren, zodat we de begrotingsbespreking en de jaren die volgen weer op een constructieve wijze vooruit kunnen, in het belang van de inwoners van Geldrop-Mierlo

DURVEN EN DOEN
PVDA GELDROP-MIERLO

DURVEN EN DOEN
PVDA GELDROP-MIERLO